ते तत्स्थानं समासाद्य श्रीमन्तो भान्ति नित्यशः। पिता च त्वाह कौन्तेय पाण्डुः कौरवनन्दन।
हरिश्चन्द्रे श्रियं दृष्ट्वा नृपतौ जातविस्मयः। विज्ञाय मानुषं लोकमायान्तं मां नराधिप।
प्रोवाच प्रणतो भूत्वा वदेथास्त्वं युधिष्ठिरं। समर्थोऽसि महीं जेतुं भ्रातरस्ते स्थिताः वशे।
राजसूयं क्रतुश्रेष्ठमाहरस्वेति भारत। त्वयीष्टवति पुत्रेऽहं हरिश्चन्द्रवदाशु वै।
मोदिष्ये बहुलाः शश्वत्समाः शक्रस्य संसदि। एवम्भवतु वक्ष्येऽहं तव पुत्रं नराधिपं। ५०५
भूर्लोकं यदि गच्छेयमिति पाण्डुमथाब्रुवं। तस्य त्वं पुरुषव्याघ्र सङ्कल्पं कुरु पाण्डव।
गन्ताऽसि त्वं महेन्द्रस्य पूर्व्वैःसह सलोकतां। बहुविघ्नश्च नृपते क्रतुरेष स्मृतो महान्।
छिद्राण्यस्यतु वाञ्छन्ति यज्ञघ्ना ब्रह्मराक्षसाः। युद्धञ्च क्षत्रशमनं पृथिवीक्षयकारणं।
किञ्चिदेव निमित्तञ्च भवत्यत्र क्षयावहं। एतत्सञ्चिन्त्य राजेन्द्र यत्क्षेमं तत्समाचर।
अप्रमत्तोत्थितो नित्यं चातुर्व्वर्ण्यस्य रक्षणे। भव एधस्व मोदस्व धनैस्तर्पय च द्विजान्। ५१०
एतत्ते विस्तरेणोक्तं यन्मां त्वं परिपृच्छसि। आपृच्छे त्वां गमिष्यामि दाशार्हनगरीं प्रति।
॥ वैशम्पायनउवाच ॥ एवमाख्याय पार्थेभ्यो नारदो जनमेजय। जगाम तैर्द्वितो राजन्नृषिभिर्यैः समागतः।
गते तु नारदे पार्थो भ्रातृभिः सह कौरव। राजसूयं क्रतुश्रेष्ठं चिन्तयामास पार्थिवः।
इति श्रीमहाभारते सभापर्व्वणि ब्रह्मसभावर्णनंनाम द्वादशोऽध्यायः समाप्तञ्चलोकपालसभाख्यानपर्व्व ॥ ११ ॥

॥ अथ राजसूयारम्भपर्व्व ॥ ३ ॥

॥ वैशम्पायन उवाच ॥ ऋषेस्तद्वचनं श्रुत्वा निश्वास युधिष्ठिरः। चिन्तयन्राजसूयेष्टिं न लेभे शर्म्म भारत।
राजर्षीणाञ्च तं श्रुत्वा महिमानं महात्मनां। यज्वनां कर्म्मभिः पुण्यैः लोकप्राप्तिं समीक्ष्य च। ५१५
हरिश्चन्द्रञ्च राजर्षिं रोचमानं विशेषतः। यज्वानं यज्ञमाहर्त्तुं राजसूयमियेष सः।
युधिष्ठिरस्ततः सर्व्वानर्चयित्वा सभासदः। प्रत्यर्चितश्च तैः सर्व्वैर्यज्ञायैव मनो दधे।
स राजसूयं राजेन्द्र कुरूणामृषभस्तदा। आहर्तुं प्रवणञ्चक्रे मनः सञ्चिन्त्य चासकृत्।
भूयश्चाद्भुतवीर्य्योजा धर्म्ममेवानुचिन्तयन्। किं हितं सर्व्वलोकानां भवेदिति मनो दधे।
अनुगृह्णन्प्रजाः सर्व्वाः सर्व्वधर्म्मभृतांवरः। अविशेषेण सर्व्वेषां हितं चक्रे युधिष्ठिरः। ५२०
सर्व्वेषां दीयतां देयं मुष्णन् कोपमदावुभौ। साधुधर्म्मेति धर्म्मेति नान्यत् श्रूयेत भाषितं।
एवं गते ततस्तस्मिन्पितरीवाश्वसन्जनाः। न तस्य विद्यते द्वेष्टा ततोऽस्याजातशत्रुता।
परिग्रहान्नरेन्द्रस्य भीमस्य परिपालनात्। शत्रूणां क्षपणाच्चैव वीभत्सोः सव्यसाचिनः।
धीमतः सहदेवस्य धर्म्माणामनुशासनात्। वैनत्यात् सर्व्वतश्चैव नकुलस्य स्वभावतः। अविग्रहा वीतभयाः स्वकर्म्मनिरताः सदा।
निकामवर्षाः स्फीताश्च आसन् जनपदास्तथा। वार्द्धुषी यज्ञसत्त्वानि गोरक्षं कर्षणं वणिक्। ५२५
विशेषात्सर्व्वमेवैतत् संजज्ञे राजकर्म्मणा। अनुकर्षञ्च निष्कर्षं व्याधिपावकमूर्च्छनं।
सर्व्वमेव न तत्रासीद्धर्म्मनित्ये युधिष्ठिरे। दस्युभ्यो वञ्चकेभ्यश्च राज्ञः प्रति परस्परं।